

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIV VA O'RTA MAXSUS TA'LIM VAZIRLIGI

TOSHKENT DAVLAT PEDAGOGIKA UNIVERSITETI

"KELISHILDI"

Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligi

Ro'yhatga olindi: BD-5110600-2.03

2018 yil 18.08

JAHON TARIXI

FAN DASTURI

Bilim sohasi: 100 000 - Gumanitar

Ta'lim sohasi: 110 000 - Pedagogika

Ta'lim yo'nalishi: 5110600 - Tarix o'qitish metodikasi

Toshkent - 201__

O'quv fanining dolzarbligi va oliy kasbiy ta'limdagi o'rni

Bugungi kunda zamonaviy kadrlar tayyorlashda tarix fanini turli xil uslub va yondoshuvlar asosida ta'lim berishni taqozo qiladi. Ta'lim jarayonidagi noan'anaviy uslublar, kompyuter texnologiyalaridan foydalanish muhim hisoblanadi.

Ushbu dasturda jahon xalqlari tarixining eng qadimgi, qadimgi, o'rta, yangi, eng yangi davr bosqichlarining o'ziga xos xususiyatlari, siyosiy, iqtisodiy, madaniy jihatdan rivojlanish jarayonlari yoritib berilgan. Jahon tarixining ibtidoiy jamoa tuzumi, qadimgi va o'rta asrlar davri, uni davrlashtirish va davlatlarning tashkil topish masalalari keng yoritib berilgan.

II. O'quv fanining maqsadi va vazifasi

Fanning maqsadi: Jahon tarixi fanining asosiy maqsad va vazifasi bo'lajak tarix fanini o'qituvchilariga Jahon tarixining eng qadimgi ibtidoiy jamoa davridan to bugungi kunimizgacha bo'lgan davrda yuz bergan tarixiy jarayonlar, ijtimoiy va iqtisodiy sohadagi asosiy xususiyatlar, madaniy sohaning taraqqiyoti va uning o'ziga xos xususiyatlari haqida atroflicha va chuqur bilim berishdan iborat.

Fanning vazifasi: Talabalarning dunyoqarashini, ilmiy — nazariy tafakkurini takomillashtirish, o'rnatish va hozirgi zamonadagi voqea va hodisalarga ilmiy xolislik va tarixiylik tamoyillariga amal qilgan holda tarixiy voqelikka munosabat bildiradigan, umuminsoniy qadriyatlar asosida yondoshadigan, erkin fikrlaydigan komil inson qilib tarbiyalashdir. Shuningdek, talabalarda kelajakda o'z sohalari bo'yicha faoliyatlarini davomida amaliy ahamiyat kasb etuvchi malaka va ko'nikmalarini shakllantirish va rivojlantirishdan iborat.

Jahon tarixi fanini o'zlashtirish jarayonida amalga oshiriladigan masalalar doirasida

talaba:

- jahon tarixi fani predmeti, maqsad va vazifalari;
- tarix kursining davrlashtirish prinsiplari;
- jahon sivilizatsiyalari va ularning xususiyatlari;
- davlat uyushmalari, shahar-davlat va davlat birlashmalari;
- turli tarixiy davr va bosqichlarda jamiyatning ijtimoiy-iqtisodiy, siyosiy va madaniy

ahvoli:

- davlatlarning ichki va tashqi siyosati;
- xalqaro munosabatlar;
- ijtimoiy harakatlar to'g'risida **bilimga**;
- tarixiy jarayonlar tasnifi;
- ijtimoiy xodisalarni taqqoslash va ilmiy xulosa chiqarish;
- tarixiy voqealarga xolisona baho berish **ko'nikmalariga**;
- tarixiy voqealarni tadqiq etish;
- ijtimoiy jarayonlarni dialektik o'rganish;
- voqealarning tarixiy asoslarini tahlil qilish bo'yicha **malakalariga ega bo'lishi**

kerak.

3

Fan dasturi Oliy va o'rta maxsus, kasb-hunar ta'limi yo'naltirish bo'yicha O'quv-uslubiy birlashmalar faoliyatini Muvofiglashtiruvchi Kengashning 2018-yil "18" 08 dagi 4-sonli bayonnomasi bilan ma'qullangan.

O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligining 2018-yil "26" 08 dagi 711-sonli buyrug'i bilan ma'qullangan fan dasturlarini tayanch oliy ta'lim muassasasi tomonidan tasdiqlashga rozilik berilgan.

Fan dasturi Nizomiy nomidagi Toshkent davlat pedagogika universitetida ishlab chiqildi.

Tuzuvchilar:

- Nuriddinov E.Z. Nizomiy nomidagi TDPU "O'zbekiston tarixi va tarix o'qitish metodikasi" kafedrasi professori, tarix fanlari doktori
- Zokirov Sh.Sh. Nizomiy nomidagi TDPU "O'zbekiston tarixi va tarix o'qitish metodikasi" kafedrasi katta o'qituvchi
- Abdazimov A. Nizomiy nomidagi TDPU "O'zbekiston tarixi va tarix o'qitish metodikasi" kafedrasi katta o'qituvchi
- Ismatullayev F. Nizomiy nomidagi TDPU "O'zbekiston tarixi va tarix o'qitish metodikasi" kafedrasi dotsenti b/b, tarix fanlari nomzodi

Taqrizchilar:

- Tursunov R. O'zbekiston Milliy universiteti "Jahon tarixi" kafedrasi v.b. dotsenti, tarix fanlari nomzodi
- Rustamov D. O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti qoshidagi 3-son akademik litsey "Ijtimoiy gumanitar fanlar" kafedrasi o'qituvchisi

Fan dasturi Nizomiy nomidagi Toshkent davlat pedagogika universiteti o'quv-uslubiy kengashida ko'rib chiqilgan va tavsiya qilingan (201__-yil __dagi __-sonli bayonnomasi)

2

I. Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari)

1- modul. Ibtidoiy jamoa tuzumi tarixi. Ibtidoiy jamoa tarixining manbashunosligi va tarixshunosligi

1-mavzu. Ibtidoiy jamoa tuzumining shakllanishi

Insonning kelib chiqish jarayoni bo'lib unda avstralopitek, pitekantrop, sinantrop, geydelberg kabilarning shakllanishi yotadi. Mehnat va mehnat qurollarining roli, fikr, nutqning vujudga kelishi kabi qator masalalarni o'z ichiga oladi.

Antropogenez jarayonining yakunlanishi. Zamonaviy odamning paydo bo'lishi, irqar, urug'chilik, ishlab chiqarish, xo'jalikning vujudga kelishi bu davrning rivojlanib borish jarayonidir.

Ibtidoy jamoa tuzumining parchalanish davri. Ishlab chiqarish kuchlarining rivojlanish davri bo'lib, metallurgiya (mis, jez, temir) vujudga keladi. Dehqonchilik, chorvachilik, hunarmandchilik ixtisoslashadi. Toifa jamiyat asoslari paydo boladi. Qabila ittifoqlari paydo bo'ladi.

2-mavzu. Ibtidoiy jamoa va sivilizatsiya

Toifafiy jamiyatning vujudga kela boshlashi va bu jarayonning notekis rivojlanish davridir. Etnik va xo'jalik aloqalari. Ibtidoiy munosabat va tasavvurlar.

2-modul. Qadimgi Sharq tarixi.

3-mavzu. Qadimgi Mesopatamiya

Tabiiy sharoitlari. Qadimgi qabilalarning kelib joylashishlari, yuksalish va dastlabki davlatlarni paydo bo'lish masalasi muhimdir. Shumer va Akkad davlatlari, Ossuriya, Bobil davlatlari tarixi va nihoyat Mesopatamiya madaniyati masalalari muhimdir.

4-mavzu. Qadimgi Misr tarixi

Manbalar, tabiiy sharoit, aholisi, davlatning paydo bo'lishiga e'tibor beriladi. Misr tarixida I-II-III-shohliklar davri. Misrning rivojlanishi va harbiy yurishlari, chet elliklar bosqini va Misrning madaniyati masalalariga e'tibor qilinadi.

5-mavzu. Qadimgi davrda Kichik Osiyo

Manbalar, aholisi, tabiiy sharoiti. Eramizdan avvalgi II ming yillikda shahar, davlatlar. Xett davlatining madaniyati va uning qulashi muhimdir. Troya, Lidiya, Frigiya davlatlari. Urartuning yuksalishi va qulashi shuningdek boshqa davlatlarga e'tibor beriladi.

6-mavzu. Sharqiy O'rta dengiz hududi

Suriya, Finikiya, Falastin va Arabiston sharoiti va aholisi. Finikiya va Suriyaning yuksalishi. Falastin, Isroil, Nubiya podshohligi va Dovut, Sulaymon podshohligi davri. Arabiston va undagi qabilalar va davlatlar. Sharqiy O'rta dengiz hududi va Arabiston sharoiti va aholisi, u yerdagi davlatlar masalasi.

7-mavzu. Qadimgi Eron

Eramizdan avvalgi III-II ming yillikda Eron manbalari, sharoiti, aholisi. Elam, Midiya va Axamoniylar davrida yuksalishiga e'tibor beriladi.

8-mavzu. Qadimgi Hindiston

Eramizdan avvalgi III-II ming yillikda Hindiston manbalari, sharoiti, aholisi. Mahenjo-Daro, Xarappa tarqiyotini o'rganish lozim. Gang vodiysi, Magadha, Maurya davlati. Chandragupta, Ashoka podshohligi davrlari muhimdir. Hindiston Kushon podshohligi tarkibida. Janubiy Hindiston davlatlari va qadimgi Hind madaniyatiga e'tibor beriladi.

9-mavzu. Qadimgi Xitoy

Tabiiy sharoiti, aholisi, manbalar. Xitoy tarixining davrlari va ularning iqtisodini, davlat tashkil topishini bilish kerak. Shan(In') davlati va uning qulashi, Chjou davlati, Xitoy podshohlari o'rtasidagi kurash. Shan' Yan islohatini bilish lozim. Xan' imperiyasining yuksalishi, islohatlar, xalq qo'zg'olonlari va nihoyat imperiyaning parchlanishi bilan uch shohlik davrlarini o'rganish lozim.

3-modul. Qadimgi Yunoniston tarixi.

10-mavzu. Qadimgi Yunoniston

Yunonistonning joylashish o'rni, aholisi, uni o'rganish tarixida G.Shllman, A.Evanslarning o'rni. Krit- Mikena davriga e'tibor beriladi. Doriy qabilalari, Gomer davri, shahar davlatlar, buyuk Yunon mustamlakachiligi o'rganiladi.

11-mavzu. Eramizdan avvalgi IX asr oxiri - VI asrlarda Attika

Attikaning aholisi, xojaligi, toifa jamiyatning vujudga kelishi. Afina aslzodalari ustida to'xtalish kerak. Toifa qonunlari, Solon islohati va Afina qulchilik demokratiyasi masalasi muhimdir.

12-mavzu. Yunon-Eron urushi

Yunon-Eron urushi va Kalliy sulhi yakunari. Yunonistonning yuksalishi, Perikl faoliyati, Pelopones urushi va uning oqibatlari. Yunoniston davlatlari orasidagi raqobat va siyosiy tarqoqlik kabilar ustiga to'xtash kerak.

13-mavzu. Afina quldorlik demokratiyasining ravnoqi

Afina quldorlik davlatining tashkil topishi. Eramizdan avvalgi VII-VI asrlarda Attikaning ijtimoiy-iqtisodiy tuzumi. Toifa qonunlari, Solon islohatining toifa mohiyati. VI asrda Afina quldorlik davlatining harakteriga e'tibor beriladi.

14-mavzu. Sparta davlati

Eramizdan avvalgi VIII-IX asrlarda qadimgi Peloponnes. Qadimgi Sparta, Korinf, Argos davlatlarining paydo bolishi, ularning tuzumi, ilotlar perieklar masalasi. Shuningdek, Sparta bolalar tarbiyasi, harbiy ittifoqlar o'rganilishi kerak.

15-mavzu. Peloponnes urushi

Peloponnes urushi. Bu urushni kelib chiqishi, Peloponnes urushining birinchi davri, Nikiy sulhi, Sitsiliya ekspeditsiyasining mag'lubiyati, Dekeleya urushi, Spartaliklar g'alabasi masalalari yoritilishi kerak. Ellinistik davlatlar va ularning madaniyati. Ellinistik davlatlar-

Ptolomeylar, Salavkiyalar, Yunon-Baqtriya, Pergam podsholiklari tavsifi. Makedoniya-va Yunonistondagi ahvol, Rim Parfiya istilolari, Ellinistik madaniyatga e'tibor berilishi kerak.

16-mavzu. Aleksandr Makedonskiy saltanati

Makedoniya davlatining tashkil topishi. Manbalar, sharoiti, aholisi. Filipp II va uning islohatlari, harbiy yurishlari. Aleksandr Makedonskiyning harbiy yurishlari va saltanatining kuchayishi. Ellin davlatlari.

17-mavzu. Ellin davlatlari va ellin davri madaniyati

Ellinistik davlatlar va ularning madaniyati. Ellinistik davlatlar-Ptolomeylar, Salavkiyalar. Yunon-Baqtriya, Pergam podsholiklari tavsifi. Makedoniya va Yunonistondagi ahvol, Rim Parfiya istilolari, Ellinistik madaniyatga e'tibor berilishi kerak.

4-modul. Qadimgi Rim tarixi

18-mavzu. Qadimgi Italiya

Ilk qulchilik jamiyati va Italiya davlati. Italiyaning geografik o'rni, sharoiti, aholisi va qabilalari. Qulchilik jamiyati va davlatining vujudga kelishiga to'xtalib o'tiladi. So'ngra Rim shahrining vujudga kelishi, patrisiy va plebeylar, qulchilik, Serviy Tuli islohati.

19-mavzu. Rim Respublikasi

Respublikaning o'rnatilishi, Rimning Italiyani istilo etishi ustida to'xtaladi. Rimning g'arbiy va sharqiy O'rta dengizda hukmronlik qilish uchun kurashi.

20-mavzu. Rimning g'arbiy va sharqiy O'rta dengizda hukmronlik qilish uchun kurashi

Eramizdan avvalgi III asrda G'arbiy va Sharqiy O'rta dengiz hukmronligi uchun Rim va Karfagen kurashi, I-II Puni urushlarida Rim g'alabalariga e'tibor beriladi. III-Puni urushidan so'ng Rim kuchli O'rta dengiz Davlatiga ayalamishiga e'tibor beriladi. Rimdagi qul egaligi va qullarning Sitsilyiadagi birinchi qo'zg'aloni. Qulchilikning rivojlanishi, qullarning iqtisodiy va huquqiy holati. Sitsilyiadagi qullar qo'zg'aloni, aka-uka Grakxlarning faoliyati ustida fikr yuritilishi kerak.

21-mavzu. Rim Respublikasining qulashi

Eramizdan avvalgi II asrda Rimda agrar va demokratik harakatlar. Eramizdan avvalgi II asrlarda Rimdagi ijtimoiy ahvol, yer masalasi, amalga oshirilmoqchi bo'lgan islohatlar va ularning natijalari kabilarga e'tibor beriladi. Rim Respublikasi va uning qulashi.

Rim Respublikasidagi fuqarolar urushi. Sulla diktaturasi, qullar qo'zg'aloni, Pompeyning Sharq siyosati, I-Uchlar Ittifoqi masalasiga e'tibor beriladi. Yuliy Sezar, Oktaviyan davrida Respublika tuzumining qulashiga e'tibor beriladi.

22-mavzu. Imperiya davrida Rim davlati

Ilk Rim imperyasi davrida Oktaviyan hukmronligi va uning yuritgan siyosati, ijtimoiy-iqtisodiy munosabatlar muhim masaladir.

23-mavzu. Ilk Rim imperyasi davrida ijtimoiy-iqtisodiy munosabatlar
III asrda qulchilikning inqirozi. ommaviy harakatlar, xristian dini kabi masalalarga e'tibor beriladi.

**24-mavzu. Eramizning III-IV asrlarida so'nggi Rim imperiyasi.
Dominat davri**

Rim davlati va undagi Dominat tuzumi, Imperiyani qayta tiklash uchun kurash, ommaviy harakatlar ustida to'xtalib o'tiladi. Shuningdek G'arbiy Rimning qulashi, IV-V asrlarda Rim madaniyati masalalariga e'tibor beriladi.

25-mavzu. G'arbiy Rim imperiyasining qulashi

Imperiya davrida Rim madaniyati. Rim davlati va undagi Dominat tuzumi, Imperiyani qayta tiklash uchun kurash, ommaviy harakatlar ustida to'xtalib o'tiladi. Shuningdek G'arbiy Rimning qulashi, IV-V asrlarda Rim madaniyati masalalariga e'tibor beriladi.

5-modul. Ilk o'rta asrlar davrida davlatchilikning taraqqiyoti

26-mavzu. O'rta asrlar tarixini davrlashtirish

Jahon tarixida o'rta asrlar tarixini o'rni. O'rta asrlar tarixini davrlashtirish. Bu davrda o'rganiladigan eng dolzarb masalalar. O'rta asrlar tarixi davri manbalari. Fanni o'rganish yuzasidan uslubiy asos.

Rim imperiyasining inqirozi. Varvarlar qirolliklarining tashkil topishi.

27-mavzu. Rim imperiyasining inqirozi. Varvarlar qirolliklarining tashkil topishi

Keltlar, germanlarning ijtimoiy ahvoli. Varvar qabilalarining ijtimoiy va siyosiy hayotini aks ettiruvchi manbalar. Vandallar, burgundlar, langobardlar, gotlar qirolliklari.

28-mavzu. Frank qabilalarida imperiyaning shakllanishi

Franklarning bo'linishi, ularning xo'jaligi. Mayordamlikning mohiyati. Merovinglar va Karolinglar sulolalari. Karl buyuk zamonida imperiyaning tashkil topishi. Franklarda diniy dunyo qarashning shakllanishi. Karolinglar uyg'onishi.

29-mavzu. VI-XI asrlarda Vizantiya imperiyasi

Bolqon yarim orolidagi siyosiy vaziyat. Yustinianni podsholigi davridagi islohotlar va xalq harakati. Isavrlar sulolasi hukmronligi. "Dehqonchilik qonuni" xujjati. Monofizitlar, nestorianlar, pavlikanlar. Makedoniyaliklar sulolasi hukmronligi.

30-mavzu. VI-XI asrlarda slavyan xalqlarining ijtimoiy ahvoli va ularda ilk davlatlarning vujudga kelishi

VI-XI asrlarda slavyanlarning ijtimoiy ahvoli.

Slavyanlarning guruhlariga bo'linishi. Harbiy va janubiy slavyanlarda davlatchilik munosabatlarining shakllanishi. Ulug' Moraviya davlati. Slavyanlarda yozuvning ixtiro etilishi. Slavyanlarning ijtimoiy hayoti. Bolgariya, Polsha. Chexiya, Serbiya, Xorvatiya davlatlarining shakllanishi.

31-mavzu. III o'rta asrlarda Hindiston va Xitoy

Markaziy hokimiyatni mustahkamlash uchun kurashlar. Gupta davlati. Suy sulolasi va Tan imperiyasi. Buyuk Kanal. Ellara va Ajanta ibodatxonasi. Buddizm dinining tarixiy taraqqiyoti. Xitoy va Hindiston madaniyatining o'ziga xosligi.

32-mavzu. IX-XI asrlarda Germaniya davlati

Germaniyada davlatchilik belgilarining taraqqiy etishi. Dastlabki sulolalarning hokimiyatni o'z qo'llarida birlashtirish uchun boshlangan siyosiy urushlari. Investitura uchun kurash. Tashqi siyosatdagi agressivlik. Nemis feodallarining slavyan yerlarini istilo qilishlari.

IX-XI asrlarda Franiya. Fransiya qirolligining shakllanish, sharoitlari. Toifalar o'rtasidagi munosabat. Qirol hokimiyatining kuchayib borishi. Parij shahri statusi. Kapetinglar sulolasining ichki va tashqi siyosati.

33-mavzu. IX-XI asrlarda Angliya davlati

Angliyada davlatchilik munosabatlarining shakllanishi. Xalqlarning Skandinaviya bosqinchilariga qarshi olib borgan kurashlari. Alfred Buyukning idora qilishi. Davlatni boshqarish usullarining takomillashishi. Yer egaligi shakllarining ko'payishi. "Daxshatli sud kitobi".

34-mavzu. VI-XI asrlarda arablarning ijtimoiy ahvoli

Islom dinigacha arablarning yashash sharoitlari. Islom dinining paydo bo'lishi va mohiyati. Xalifalikning tashkil etilishi va sulolalar o'rtasida taxt uchun kurash. Arab bosqinchiligiga qarshi ko'tarilgan qo'zg'olonlar. Islom madaniyatining yoritilishi.

VI-XI asrlarda G'arbiy Yevropada ijtimoiy va iqtisodiy munosabatlar. Yerga egalik qilish shakllarining ko'payib borishi. Ritsarlar toifasining shakllanishi. Dehqonlarning ijtimoiy ahvoli. Savdo va hunarmandchilik. Yangi xildagi shaharlarning shakllanishi va ularning turlari.

35-mavzu. Salb yurishlari va ularning ahamiyati

Rim papaligi g'oyaviy ta'limotining kuchayishi. Salb yurishlarining ijtimoiy va iqtisodiy asoslari. Salb yurishlari ishtirokchilarining toifaviy tarkibi. Dastlabki Salb yurishlari. Diniy ritsarlik ordenlarining tashkil etilishi. So'nggi Salb yurishlari. Salb yurishlarining oqibatlari.

6-modul. Rivojlangan o'rta asrlarda davlatlarning markazlashish jarayoni

36-mavzu. XI-XV asrlarda Fransiya

Fransiyada shaharlar taraqqiyoti. Absolyut monarxiyaning kuchayishi. Davlatni markazlashtirish borasidagi islohatlar. Yuz yillik urush. Fransuz millatining tashkil topish jarayoni.

37-mavzu. XI-XV asrlarda Angliya

Hokimiyatning markazlashishida ajnabiylarga qarshi olib borilgan urushlarning ahamiyati. Parlamentning tashkil topishi va rivojlanishi. Angliyada dehqonlar norozilik harakatlarining kuchayib borishi.

38-mavzu. XI-XV asrlarda Germaniyada davlatchilikning rivojlanishi

Germaniya shaharlarida savdoni taraqqiy etishi. Nemis feodallari va slavyanlar o'rtasidagi munosabatlarning keskinlashishi. Ganza va Shvabiya ittifoqlarining olib borgan faoliyati.

39-mavzu. XI-XV asrlarda Ispaniya va Portugaliya

Pireniya yarim orolida arablar istilolarining oqibatlarini. Rekonkista harakatining avj olishi va asosiy bosqichlari. Ispan madaniyati.

40-mavzu. XI-XV asrlarda Chexiyada siyosiy kurashlar

Rim papasining Chexiyada olib borgan reaksiyon ishlari. Yan Gusning siyosiy va ijtimoiy qarashlari. Konstantin sobori. Guschilar urushining borishi va oqibatlarini. Nemis kolonizatsiyasining kuchayishi.

41-mavzu. XI-XV asrlarda burjua mafkurasining shakllanishi

Ilk italyan uyg'onishi. Shaharlar vazifasining o'zgarib borishi. Gumanizm. Manufaktura munosabatlarining o'zaro aloqalari. Ilmiy bilimlarning taraqqiyoti. Italiyada uyg'onish davri namoyondalari.

42-mavzu. Usmoniy davlati va uning istilolari

XI-XV asrlarda Vizantiya imperiyasi. Osiyo va Yevropa madaniyatining o'zaro ta'siri. Konstantinopol shahrining ijtimoiy mavqei. Turklarning siyosiy maqomi va imperiyadagi o'zmi.

43-mavzu. Ilk italyan uyg'onishi

Ilk italyan uyg'onishi. Shaharlar vazifasining o'zgarib borishi. Gumanizm. Osiyo va Yevropa madaniyatining o'zaro ta'siri.

44-mavzu. Shaharlar vazifasining o'zgarib borishi

Shaharlar vazifasining o'zgarib borishi. Gumanizm. Manufaktura munosabatlarining o'zaro aloqalari. Ilmiy bilimlarning taraqqiyoti. Italiyada uyg'onish davri namoyondalari

7-modul. Sanoatlashgan belgilarning shakllanish davrida davlatlarning markazlashishi

45-mavzu. Geografik kashfiyotlar va mustamlakachilik tuzumini vujudga kelishi

Yangi tarix tushunchasi. Buyuk geografik kashfiyotlarning shart-sharoitlari va uning asosiy omillari. P.Taskonelli, X.Kolumb, Vasko Da Gama. F.Magelian, Konkista harakati. Mustamlakachilik tizimining qaror topib borishi.

46-mavzu. Yevropada reformasiya davri va yo'nalishlari

XVI-XVII asrning boshlarida Germaniya davlati

Germaniyada dehqonlar ahvoli va ularning maxfiy tashkilotlari. Reformatsiyaning shart-sharoitlari va g'oyaviy asoslari. Reformatsiya namoyondalari. M.Iyuter va uning 95 tezi. Tomas Myunser xalq harakatining natijalari. Diniy dunyo qarashdagi o'zgarishlar.

47-mavzu. Yevropada o'ttiz yillik urush. (1618-1648)

Xalqaro munosabatlarning keskinlashishi. Urushning boshlanishi va uning asosiy davrlari. Urushning ishtirokchilari. Vestfaliya sulhi va uning Yevropa davlatlari uchun ahamiyati.

48-mavzu. G'arbiy Yevropa davlatlarida kapitalistik munosabatlarning shakllanishi

XVI-XVII asrning birinchi yarmi. G'arbiy Yevropa davlatlarida kapitalistik munosabatlarning shakllanishi. Dunyoni taqsimlash uchun boshlangan harakat.

Niderlandiya burjua inqilobi va uning xalqaro ahamiyati.

Angliyada kapitalistik belgilarning jonlanishi. G'ov tutish siyosati va uning oqibatlari. Robert Ket qo'zg'oloni. Tyudorlar xonadonining ichki va tashqi siyosati. Savdo kompaniyalari va ularning faoliyati. Angliyada protestantlik harakatining borishidagi o'ziga xoslik.

XVI-XVII asrning birinchi yarmida Fransiya

Gugenotlarning siyosiy qarashlari va katolik bilan olib borgan kurashlari. Absolyut monarxiyaning yana ham kuchayishi. Rishelening olib borgan ichki va tashqi siyosati.

XVI-XVII asrning birinchi yarmida Usmon imperiyasi va uning tanazzulga uchrashi

Usmon imperiyasi hududining kengayib borishi. Yevropa davlatlari bilan olib borilgan savdo diplomatik munosabatlari. Imperiyaning inqirozi sabablari.

XVI-XVII asrlarda Yevropada ilmiy bilimlarning rivojlanishi. Fizika, ximiya, geografiya, geologiya va texnika fanlarida erishilgan yutuqlar. Sxolastikaning inqirozga uchrab borishi va falsafiy bilimlarning rivojlanishi.

8-modul. Yevropa va Amerika mamlakatlarida kapitalizmning o'rnatilishi va taraqqiyoti

49-mavzu. Kapitalistik munosabatlarning shakllana boshlanishi.

Erkin bozor munosabatlari bilan an'anaviy feodal monarxiya tuzumlari o'rtasidagi ziddiyat. Sanoatlashuv. Qishloq xo'jaligida bozor munosabatlari elementlarining rivojlanishi. Yangi ijtimoiy o'zgarishlarga zarurat. Mustamlakachilik harakatining boshlanishi. Dunyoning birlamchi taqsimlanish jarayoni, turli ijtimoiy, iqtisodiy va siyosiy nazariyalar. Marksizm va uning asosiy xatolari. Tarixga sivilizatsion yondashuv.

9-modul. XVII asr oxiri XIX asrning 70-yillarigacha Yevropa, Osiyo va AQShning ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishi

50-mavzu. Angliyada kapitalizmning g'alaba qilishi va ingliz burjua inqilobi

Ingliz kapitalizmi taraqqiyotining xususiyatlari. Kapitalizmning qishloq xo'jaligiga kirib kelishi. Burjua inqilobi uchun zamin yaratilishi. Inqilobning boshlanishi, borishi va yakunlari. Fuqarolar urushi. Oliver Kromvel.XVII asr oxiri XIX asrning 70-yillarigacha Angliyaning ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishi.XVII asr oxiri XVIII asr boshlarida Angliyaning iqtisodiy rivojlanishi. Angliyada davlat tuzumi. Angliyaning tashqi siyosati. Agrar inqilobning yakunlanishi va sanoat inqilobining boshlanishi. Chartistlar harakati. Angliyaning dunyodagi yirik rivojlangan mamlakatlardan biri bo'lib qolishi.

51-mavzu. XVII asrdan 1870-yillargacha Fransiya

XVIII asr oxiri buyuk fransuz inqilobi.Fransiyada absolyut monarxiya bilan yangi kapitalistik munosabatlar o'rtasidagi ziddiyat. Inqilobiy vaziyatning vujudga kelishi. Xalq ommasining qirol tuzumiga qarshi kurashi. Bastiliyaning olinishi. Ma'muriy o'zgarishlar. Ta'sis majlisi va uning faoliyati. 1791 yilgi Konstitutsiya. Konstitutsion monarxiya. Varena inqirozi (siyosiy tanglik). Klublar, jamiyatlar, matbuot. Inqilobiy urushlar, qonun chiqaruvchi organ. Xalq qo'zg'olonlari. Konvent. Lyudovik XVI ni qatl qilinishi. Yakobinchilik. Yakobinchilar diktaturasi. Terror. Yakobinchilikning 3 yillik konstitutsiyasi. Direktoriya. 18-bryumerdagi davlat to'ntarilish. Napoleon Bonapart. Birinchi imperiya davrida Fransiya

Napoleon. Ichki va tashqi siyosat. Kontinental blokada. Tilzit sulhi. Napoleon imperiyasining avj nuqtasi. Fransiya – Rossiya ziddiyatlari. Rossiyaga qarshi urush. Barodino jangi. Fransuz armiyasining chekinishi. Oltinchi «Koaliitsiya», «xalqlar jangi». Burbonlar sulolasining tiklanishi. Vena kongressi. Muqaddas Ittifoq. Ijtimoiy-iqtisodiy vaziyat. Iyul monarxiyasi (1830-1848).Burbonlar restavratsiyasidan 1870 yilgacha Fransiya.Burbonlar sulolasining ijtimoiy, tabaqaviy xususiyati. 1815-1830 yillarda Fransiyaning iqtisodiy rivojlanishi. Burbonlarning xalqqa qarshi siyosati. Sarmoyadorlik – bozor iqtisodiyotiga to'sqinlik qilish. 1827-1830 yillarda iyul monarxiyasi. Fransiya 1848 yil inqilobning ijtimoiy asoslari, harakatlantiruvchi kuchi, siyosiy moqiyati. Ikkinchi imperiya davrida bonapartizmning jiddiy mohiyati. 50-60 yillarda Fransiyaning iqtisodiy ahvoli. Napoleon III ning agressiv tashqi siyosati, ikkinchi imperiyaning tanazzuli. Fransiya – Prussiya urushi arafasida ikkinchi imperiyaning tashqi siyosati.

52-mavzu. XVII asrdan 1870-yillargacha Germaniya va german davlatlari

XVII asr oxiridan XIX asrning 70-yillarigacha German davlatlarining ijtimoiy-iqtisodiy va siyosiy ahvoli. Germaniyaga fransuz burjua inqilobining ta'siri. Germaniya Napoleon I hukmronligi ostida. German ittifoqi. 1815-1847 yillarda Germaniyaning iqtisodiy o'sishi. 1847 yildagi iqtisodiy tanazzul. Inqilobiy vaziyat. Prussiyada davlat to'ntarilishi. XIX asrning 50-60-yillarida Germaniya iqtisodiyotining o'sishi. XIX asrning 50-60-yillardagi siyosiy tanglik. Bismark tomonidan Germaniyaning birlashtirish rejasi. XIX asrning 60- yillaridagi pruss hukumatining tashqi siyosati.

53-mavzu. XVII asrdan 1870-yillargacha Rossiya

XVII asr oxiridan XIX asrning 70 - yillarigacha Rossiya Rossiyaning ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishi. Qishloq xo'jaligi. Manufakturaning paydo bo'lishi. XVII asrning II yarmida Rossiyaning ichki siyosati. Absolyutizmning qaror topishi. Rossiya imperiyasining tashkil topishi. Shimoliy urush. XVIII asr II yarmida tashqi va ichki siyosat. XIX asrning 50-60 yillarida Rossiyaning ichki va tashqi siyosati.

54-mavzu. XVII asrdan 1870-yillargacha AQSh

XVIII asr oxirida AQSh ning tashkil topishi. Shimoliy Amerikaning mustamlakaga aylantirilishi. Amerikaning shimolida mustamlaka tizimi. Shimoliy Amerikada ozodlik uchun kurashning tarixiy shart-sharoitlari va ijtimoiy asoslari. Amerikada iqtisodiy munosabatlar va metropoliya o'rtasidagi ziddiyatlar. Mustaqillik uchun olib borilgan urush. AQSh ning tashkil topishi. Mustaqillik Deklaratsiyasi va uning tarixiy ahamiyati. Inson huquqlari g'oyasi. Demokratik jamiyat asoslarini yaratish uchun kurash. AQSh Konstitutsiyasi. AQSh dagi inqilobiy o'zgarishlarning mohiyati. XIX asrning birinchi yarmida AQSh ning ijtimoiy-iqtisodiy va siyosiy taraqqiyoti. Ikkinchi fuqarolar urushi. AQSh taraqqiyotining asosiy xususiyatlari. Mamlakat transport tizimi va iqtisodiyot. Agrar va sanoat sohalarining rivoji. Janubda quldorlik va Shimolda sanoat ziddiyati. AQSh ning g'arb tomon kengayishi. Janubiy shtatlardagi ijtimoiy-iqtisodiy qoloqlik. Meksika bilan urush. Texas va boshqa shtatlarni AQSh ga qo'shib olinishi. Qo'sh partiyalilik tizimi. Shimol va Janub o'rtasida fuqarolar urushi. Shimolning g'alabasi. Avraam Linkoln. Qulchilikning bekor qilinishi. Janubiy shtatlarni ma'muriy qayta tuzib chiqilishi.

55-mavzu. XVIII asr oxiridan XIX asr 60-yillarigacha Avstriya imperiyasi

Umumiy siyosiy-ijtimoiy va iqtisodiy ahvol. Sanoat to'ntarilishining boshlanishi. Metternix hukumatining reaksiyon ichki va tashqi siyosati. Avstriya imperiyasida milliy ozodlik harakatining ko'tarilishi. XIX asrning 50-60-yillarida Avstriya imperiyasining ijtimoiy-iqtisodiy taraqqiyoti, 50-60 yillarda agressiv tashqi siyosati.

56-mavzu. XIX asrning 30-70 yillarida Lotin Amerikasi davlatlarining ijtimoiy-iqtisodiy ahvoli

Lotin Amerikasida mustamlaka davri. Mustamlaka tuzumi sharoitida ijtimoiy-iqtisodiy ahvol. Xalq ommasining ezilishi. Negrlar va tub joy aholi- hindularning og'ir ahvoli. XVIII asr oxiri va XIX asr oxirlarida milliy ozodlik inqiloblari. Lotin Amerikasi inqiloblarining tipologiyasi. Lotin Amerikasida milliy davlatlarning tashkil topishi va ulardagi ijtimoiy - siyosiy va iqtisodiy jarayonlar. Lotin Amerikasida madaniy hayot.

57-mavzu. XVIII asr oxiri XIX asr 70-yillarida xalqaro munosabatlar

Yangi davrda Yevropa va Amerika qit'alarida bir necha davlatlar yukSalb xalqaro maydonda xal qiluvchi rol o'ynay boshlashi. Savdo-sotiqning kengayishi va mohiyatining o'zgarishi. XVIII asrda Rossiya xalqaro ta'sirining kuchayishi. Angliya - Fransiya munosabatlari. XVIII asrning birinchi yarmida Avstriya - Fransiya va Avstriya - Ispaniya yetti yillik urush arafasida davlatlarning qaytadan gruppalariga bo'linishi. XVIII asrning 60-yillarida Rossiyaning tashqi siyosati. Qurolli betaraflik 1789 yilda Yevropadagi xalqaro ahvol.

Bu davrda borliq dunyo xaqidagi bilimlar to'liq ilmiy asosda tushuntirib berildi. Inson tabiatda o'z aqli bilan hukmron mavjudot sifatida tan olindi. Taraqqiyotning xal qiluvchi omili texnika ekani tushunib yetildi. Fan taraqqiyotining umumiy xususiyatlari. Fan – ishlab chiqaruvchi kuch. Yirik mashinasozlik rivojlandi. Bug' bilan yuradigan mashinalar yaratildi. Bu bo'limda F.Blek, G.Galiley, Dekart, Ch.Darvin va boshqa olimlarning tabiat, jamiyat sohalaridagi ilmiy kashfiyotlari haqida fikr yuritiladi.

10-modul. Yangi davrda Osiyo va Afrika mamlakatlarining rivojlanishining o'ziga xos xususiyatlari

Yevropa davlatlarining Osiyo va Afrikada dastlabki mustamlakalar bosib olish harakatlari. Yangi davr boshlarida Osiyo va Afrikaning siyosiy xaritasi. Sharq mamlakatlarini mustamlaka asoratiga solina borishining ijtimoiy-iqtisodiy oqibatlari.

58-mavzu. XVII asrdan – 1918 yillargacha Xitoy

Yangi davr boshida Xitoyning umumiy tavsifi. Sin imperiyasining vujudga kelishi. Sin sulolasi davrida ijtimoiy-iqtisodiy, siyosiy tuzumi. Tashqi siyosat. Feodal munosabatlar inqirozi. Xitoy xalqining Sin sulolasi va feodal zulmga qarshi kurashi. Xitoyga chet davlatlarining kirib kelishi. I-Afyun urushi. Angliyaning Xitoyni va Xitoy bozorini “ochish”ga intilishi. Afyun savdosi. Ingliz-Xitoy qarama-qarshiligi va I-ingliz-xitoy (Afyun) urushi. Nankin shartnomasi. Xitoyni zo'rlab “ochilishi”ning oqibatlari. Taypin Tyangoning e'lon qilinishi. Taypinlar davlatining siyosati. Angliya va Fransiyaning Xitoyga qarshi ikkinchi urushi. Tyantszin shartnomalari. Taypinlarga qarshi ingliz-fransuz-amerika intervensiyasi. Taypinlarni interventlarga qarshi kurashi. Taypinlar urushini mag'lubiyatining sabablari.

59-mavzu. Hindistonni bosib olishning tugallanishi

XIX asrning I yarmida Hindiston xalqlari mustamlakachilik zulmi ostida. Maratx knyazliklarining bosib olinishi. Radjastxan, Assamni bo'ysindirilishi. XIX asr I yarmida Panjob. Ingliz-Panjob urushlari. Hindistonda ingliz mustamlakasi ma'muriyati. Ingliz mustamlakachilarining agrar siyosati. Ingliz tovarlari keltirishning kuchayishi. Hind hunarmandchiligining tushkunlikka uchrashi. Mustamlakachilarning ta'lim va madaniyat sohasidagi siyosati, Hindiston xalqlarining bosqinchilarga qarshi kurashi.

60-mavzu. XVII asrning II yarmi va XIX asrning 70-yillarida Yaponiyaning siyosiy, iqtisodiy va ijtimoiy ahvoli

Yaponiyaning Yevropa bilan ilk aloqalari. Tokugava Syogunligining vujudga kelishi. Ijtimoiy-iqtisodiy, siyosiy hayot. Tokugavalarning tashqi siyosati. Mamlakatning tashqi dunyodan ajratib qo'yilishi. Tokugavalar davrida madaniyat. Feodal munosabatlari. Krizisning keskinlashishi.

61-mavzu. XVII asrning II yarmi va XIX asrning I yarmida Eron

Eronda yer munosabatlari, shaharlar, hunarmandchilik, savdo, siyosiy tuzum. Eron va Yevropa mamlakatlari. Eronda ingliz-fransuz raqobati. 1804-1813 yillarda rus-eron urushi. Eronda ingliz-rus raqobatchiligi. Ingliz sarmoyasini Eronga kirib kelishining oqibatlari. Feodal

munosabatlar inqirozining keskinlashuvi. Bobiylar qo'zg'oloni, harakteri, mag'lubiyat sabablari. Amir Nizomiy islohatlari. 1856-1857 yillardagi Ingliz-Eron urushi.

62-mavzu. Usmoniylar imperiyasining tanazzulga uchrashi

Agrar munosabatlar. Len tizimini buzilishi. Dehqonlar ahvoli. Usmon imperiyasidagi shaharlar. Hunarmandchilik va savdo. Siyosiy tuzum. Toifa kurashning keskinlashishi. Feodal separatizmning o'sishi. Madaniyatning tushkunlikka uchrashi. Rus-turk urushlari. Yevropa mustamlakachilarining Usmon imperiyasiga kirib kelishi. Sharq masalasini pado bo'lishi. Salim III islohotlari. Rus-turk urushi. Mustafu-Poshsha Bayroqdor. Rossiya bilan urushning davom etishi. Buxarest sulhi.

63-mavzu. Afg'oniston XYII-XIX asrlarda

Afg'onistonda Durroniylar davlatining tashkil topishi. I-II afg'on urushlari. Gandamak shartnomasi, ingliz mustamlakachilakriga qarshi xalq qo'zg'olonlari. Ingliz-afg'on urushining tugashi. Afg'oniston chegaralarining belgilanishi. XIX asr oxirida Afg'oniston.

64-mavzu. Monopolistik kapitalizmga cha bo'lgan davrda Osiyo va Afrika xalqlari mustamlaka zulmi ostida

Jahon kapitalistik bozorini vujudga kelishi. Monopolistik kapitalizmga cha bo'lgan mustamlakachilik tizimi. Sharq mamlakatlari – tovarlar sotiladigan bozorlar va mustamlakachi mamlakatlarning xom-ashyo manbai. XIX asr o'rtalaridagi xalq qo'zg'olonlari. Kurashning o'rta asrlarga xos shakli. O'tkazilgan muvaffaqiyatsiz islohatlar. Monopolistik kapitalizmga cha davrda sharq xalqlarining tarixiy roli.

65-mavzu. Fransiya – Prussiya urushi

Fransiya – Prussiya urushining sabablari. Urush harakatlarining borishi. Parijning qamal qilinishi. Fransuz xalqining qarshilik harakati. Frankfurt sulhi.

66-mavzu. 1871-1914 yillarda Fransiya

XIX asrning so'nggi o'ttiz yilida Fransiya. XIX asrning so'nggi 30 yilida Fransiyaning iqtisodiy o'sishi va 1875 yilgi Konstitutsiya. XIX asrning 70-80 yillarida respublikachilar va podshoparastlar o'rtasida kurash. Uchinchi respublikaning siyosiy tanazzuli. XIX asrning 90-yillarida Fransiya. Dreyfus ishi. Panama masalasida siyosiy nayrang. Fransiya va Rossiyaning mustamlaka bosqinchiligi. Fransiya-Rossiya ittifoqi. Birinchi jahon urushi arafasida Fransiya.

67-mavzu. 1871-1914 yillarda Germaniya

Fransiya – Prussiya urushi va Germaniyaning birlashtirilishining tugallanishi. 1871 yil imperiya Konstitutsiyasi. 1871-1899 yillarda Germaniya iqtisodining o'sishining sabablari. Qishloq xo'jaligining o'sishi. XIX asrning 70-yillarida Bismark hukumatining ichki siyosati. Bismarkning kanserligi yillarida Germaniyaning tashqi siyosati.

68-mavzu. 1867-1914 yillarda Avstriya – Vengriya

Avstro-Vengriya dualistik monarxiyaning vujudga kelishi. XIX asrning oxirida Avstro-Vengriya iqtisodiyotining o'sishi. Taf hukumatining siyosati. XIX asrning 70-90-yillarida

Avstriya va Vengriyaning ishchilar harakati.

69-mavzu. 1870-1914 yillarda Angliya

XX asr boshlarida Angliya iqtisodiyotining o'sishi. Angliya imperializmining mustamlaka siyosati. Angliyaning jahon bozoridagi mavqeini pasayishi. Bolfur va Solberi kabinetlarining reaksion ichki siyosati. Ingliz – Bur urushi. Atlantaning vujudga kelishi. 1904 yil Angliya – Fransiya bitimi. 1907 yilgi Angliya – Rossiya bitimi. Angliyada 1911 yil parlamenti islohati. Irlandiyada milliy ozodlik harakatining kuchayishi. Angliyaning birinchi jahon urushi arafasida siyosiy tanazzuli.

70-mavzu. XIX asr oxiri XX asr boshlarida Rossiya. Qrim urushidan so'ng Rossiyaning xalqaro ahvoli

Rossiyaning uzoq sharqdagi siyosati. "Uch imperator ittifoqi" 1875-1876 yillarda Sharq tanazzuli. 1877-1978 yillardagi Rossiya – Turkiya urushi. San – Stefano kelishuvi. Berlin kongressi. Uchlar ittifoqi. Fransiya – Rossiya ittifoqi. XIX asrning ikkinchi yarmida madaniyat.

71-mavzu. 1870-1914 yillarda AQSh. XX asr boshlarida AQSh iqtisodining o'sishi

Amerika imperializmining ichki reaksion siyosati. Irqiy kamsitish. XIX asr oxiri XX asr boshlarida AQSh bosqinchilik va tajovuskorlik siyosatining kuchayishi. Kuba – Ispaniya istibdodi ostida AQSh ning Ispaniya bilan urushi. AQSh ning Lotin Amerika mamlakatlariga tajovuzi. Panamaning bosib olinishi. Panama – Amerika ittifoqi. "Katta tayoq" va "Dollar diplomatiyasi" siyosati. 1900 yil Xitoyda xalq qo'zg'olonini bostirishda AQSh ning ishtiroki. 1912 yilgi Prezident saylovlari. Prezident Vilson hukumatining jahon urushi arafasidagi ichki siyosati.

72-mavzu. 1870-1914 yillarda Ispaniya va Portugaliya

Ispaniyada Burbonlar sulolasining qayta tiklanishi. XIX asr boshlarida Ispaniyadagi siyosiy va iqtisodiy ahvol. Qonli haftalik, siyosiy kurashlar va Marokko muammosi. XIX asr oxirida Portugaliyadagi iqtisodiy rivojlanish. XIX asr oxiri va XX asr boshlarida Portugaliyaning ichki va tashqi siyosati. Portugaliyadagi 1910 yilgi revolyutsiya va uning oqibatlari.

73-mavzu. 1870-1914 yillarda Lotin Amerikasi davlatlari

Lotin Amerikasi mamlakatlarida taraqqiyotning umumiy xususiyatlari: sanoat, qishloq xo'jaligi. Yevropa va AQSh ga tobelik. Tub aholi hindularning talanishi. Qulchilik. Yevropa va AQSh o'rtasida Lotin Amerikasi uchun raqobat. G'arbiy to'qnashuvlar. "Katta tayoq" siyosati. Sanoatda sarmoyadorlikning o'sishi. Argentina, Braziliya, Peru, Boliviya, Chili, Markaziy Chili mamlakatlari, Kuba, Lotin Amerikasi mamlakatlarida AQSh bosqinchi siyosati. Meksika inqilobi.

74-mavzu. Birinchi jahon urushi

Iyul inqirozi. Birinchi jahon urushining sabablari va urush ishtirokchilarining maqsadlari. 1915-1916 yillardagi diplomatik kurashlar va janglar. AQSh ning urushga kirishi va

Rossiyadagi inqilob shartq mamlakatlariga birinchi jahon urushining ta'siri. 1917 yildagi urush harakatlari. To'rtlar ittifoqining mag'lubiyati.

75-mavzu. XIX asr oxiri XX asr boshlarida xalqaro munosabatlar

XIX asrda xalqaro munosabatlar muvozanatning yo'qola boshlashi. Usmoniyalar imperiyasining parchalana boshlanishi. XX asr boshida dunyoning siyosiy xaritasi. Imperialistik davlatlar o'rtasida ziddiyatning avj olib borishi. Uchlar ittifoqi. Fransiya – Rus ittifoqining tuzishi. Angliya – Germaniya raqobati. Antanta. Birinchi imperialistik urushlar. Bolqon urushlari. Bolgariya davlatining tashkil topishi. Ruminiya, Serbiya, Chernogoriyaning mustaqillikka erishishi. Birinchi jahon urushi. Urush harakatlarining borishi. 1915-1916 yillarda frontlardagi ahvol. Mudofaa urushlari. Ruminiya va Italiyaning urushga kirishi.

76-mavzu. Yangi tarixning ikkinchi davrida Yevropa va Amerika

mamlakatlarining madaniyati, fan va texnika yutuqlari

Yangi shaharlarning o'sishi. Aholining ijtimoiy tarkibidagi o'zgarishlar. Moddiy madaniyat. XIX asrda fanning rivojlanishi (matematika, ximiya, biologiya, fizika, meditsina va boshqalar).

Badiiy madaniyat. Badiiy adabiyotdagi oqimlar. Tanqidiy realizm va romantizm. Naturalizm. Tasviriy san'at. Rang – tasvirdagi reallik. Impressionizm. Arxitektura, liberalizm va konservatizm.

77-mavzu. Xitoyning yarim mustamlakaga aylantirilishi

Sin xubumatining chet el mustamlakachilariga qaramligining kuchayishi. Fransiya – Xitoy hududlarining bosib olinishi. Xitoy imperialistik davlatlarining yarim mustamlakasi. Xitoyda islohatchilik harakati. Ixetuanlar qo'zg'oloni. Xitoy millatining shakllanishi.

Islohatchilik harakatining borishi. Islohatlar 100 kunligi. Sun Yat Senning inqilobiy faoliyatining boshlanishi. "Xitoyni qayta tiklash" jamiyati. Ixetuanlar harakati. Chet el mustamlakachilarining aralashuvi. Sakkizta yirik davlatlarning o'ziga xos xususiyatlari.

XX asr boshida 1911 yil inqilobi. Xitoyning XX asr boshidagi ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy ahvoli. Inqilobiy vaziyatning vujudga kelishi. "Birlashgan ittifoq" ning inqilobiy faoliyati. Sun Yat Senning uch xalqchil prinsipi. Xitoy inqilob arafasida. Uchan qo'zg'oloni. Inqilobning boshlanishi. Sin sulolasining inqilobni bostirishga bo'lgan urinishlari. Respublikaning e'lon qilinishi. Sun Yat Senning vaqtinchalik prezident etib saylanishi. Hokimiyatni Yuan Shikayga o'tishi. Komprador va militaristlar diktaturasining o'rnatilishi. Gominan partiyasining tuzilishi. 1911-1913 yillar inqilobning natijalari. Xitoy birinchi jahon urushi yillarida.

78-mavzu. Hindistonda ingliz mustamlakachilik zulmining kuchayishi va

Hindiston xalqlarining ozodlik kurashi

Hindistonning XIX asrning so'nggi 30 yilida mustamlaka eksplyatsiyasi. Qishloq xo'jaligidagi ahvol. 70-90-yillardagi dehqonlarning inqilobiy harakati. Kapitalizmning rivojlanishi. Hind milliy burjuaziyasining shakllanishi. Ingliz mustamlaka rejimi ziddiyatlarining keskinlashishi. Inqilobiy ko'tarilishning boshlanishi. Svadeshi va Svaraj. Milliy kongressning roli. 1906-1907 yillardagi inqilobiy harakatlarning kuchayishi.

Mustamlakachilarning milliy ozodlik harakatiga qarshi kurashi. Milliy kongressda bo'linish. Tilak ustidan sud jarayoni va Bombeyda umumiy siyosiy stachka. Hindiston birinchi jahon urushi yillarida.

79-mavzu. Yaponiyaning mustamlakachi davlatga aylanishi

XIX asrning so'nggi 30 yilida Yaponiyaning kapitalistik taraqqiyoti. 1868 yilgi restavratsiyadan keyin Yaponiyaning siyosiy ahvoli. Sanoat qurilishi. "Ozodlik va xalq xuquqlari uchun harakat" 1889 yildagi Konstitutsiya. Yaponiyaning agressiv tashqi siyosati. Yaponiya – Xitoy urushi. Yapon kapitalizmining imperializmga o'tishi. Yapon imperializmining xususiyatlari. Yaponiyaning tashqi siyosati. Rus – yapon urushi. Ishchi va demokratik harakat. Urushga qarshi kurash. Iqtisodiy rivojlanish. Urushdan keyingi Yaponiyaning tashqi siyosati. Birinchi jahon urushi arafasida Yaponiyada demokratik harakatlari. Maorif va madaniyat. Yaponiya birinchi jahon urushi yillarida.

80-mavzu. Turkiya, Eron, Afg'onistonning yarim mustamlakaga aylantirilishi

XIX asrning 70-yillarida Usmon imperiyasi. 1875-1876 yillardagi Bolqon inqirozi. Istambulda xalq chiqishlari. "Yangi Usmoniyalar" ning Saroy to'ntarilishi. Mitxat konstitutsiyasi. "Yangi Usmoniyalar" ning mag'lubiyati. Rus – Turk urushi. Turkiyaning siyosiy, iqtisodiy asoratga solinishi. Abdulxamid II ning dispotik rejimi. Turkiya yarim mustamlaka. Yosh turklar harakatining tuzilishi. Afg'oniston II – Ingliz-Afg'on urushiga qadar bo'lgan davrda. II – Ingliz-Afg'on urushi. Ingliz mustamlakachilariga qarshi xalq qo'zg'oloni. Ingliz-Afg'on urushining tugashi. Afg'oniston chegaralarining belgilanishi. Chegaradagi qabilalar hududlarining inglizlar tomonidan bosib olinishi. Afg'oniston XIX asr oxirida.

81-mavzu. Turkiya 1900-1918 yillarda

Turkiya burjua inqilobining ob'ektiv shart-sharoitlari va o'ziga xos xususiyatlari. 1908 yil inqilobi. Yosh turklar inqilobining natijalari va tarixiy ahamiyati. Birinchi jahon urushi davrida Turkiya. Turkiyaning german bloki tomonidan turib urushda qatnashishi.

82-mavzu. Eron 1900-1918 yillarda

1905-1911 yildagi Eron inqilobining shart-sharoitlari. Inqilobning boshlanishi. Majlis chaqirilishi. Eron konstitutsiyasi. 1907 yilgi Ingliz – Eron ahdlashuvi. 1908 yilgi aksilinqilobiy to'ntarish. Tabriz qo'zg'oloni. Muxammad Ali shoxning ag'darilishi. Liberallar hokimiyat tepasida. Morgen Shustr missiyasi. Sobiq shox Muxammad Ali isyoni. Interventsiyaning kuchayishi. Inqilobning mag'lubiyatga uchrashining sabablari. Eron birinchi jahon urushi yillarida.

83-mavzu. XIX asr oxiri XX asr boshlarida Indoneziya va Xindixitoy

Indoneziyaning bosib olishning tugallanishi. Indoneziyada mustamlakachilik eksplyatsiyasi usullarining o'zgarishi. Yavada milliy ozodlik harakatining tug'ilishi. Xindixitoy yarimoroli davlatlari, Fransiya tomonidan Vetnamning bo'ysindirilishi. Uchinchi ingliz – Birma urushi va butun Birmaning ingliz mustamlakasiga aylanishi. Ingliz – Fransuz

raqobatchiligining keskinlashuvi va Siamni ta'sir doiralari bo'lib olinishi.

84-mavzu. Arab mamlakatlari XIX asr oxiri XX asr boshlarida

Arabiston, Iroq, Livan, Falastinda 1879-1882 yilgi milliy ozodlik harakati va Angliya tomonidan Misrning okkupatsiya qilinishi. Maxdiyalar qo'zg'oloni. Sudanning Angliya tomonidan bosib olinishi. Tunis va Marokashning Fransiya tomonidan bosib olinishi. Liviyaga italyan mustamlakachilik agressiyasi.

85-mavzu. Afrikaning imperialistik davlatlar tomonidan bo'lib olishning tugallanishi

Janubiy Afrikaning mustamlakalarga bo'lib olishning tugallanishi. G'arbiy Afrikaning imperialistik bo'lib olinishi. Efiopiyaga qarshi italyan agressiyasi. Somalini imperialistik bo'lib olish. Sharqiy Afrikaning bo'lib olinishi. XX asr boshlarida Afrika xalqlari mustamlaka zulmi ostida. Tropik va janubiy Afrika xalqlarining milliy ozodlik harakati.

11-modul. 1918-1939 yillarda Evropa va AQShdagi iqtisodiy va siyosiy ahvol

86-mavzu. 1918-1939 yillarda Germaniya

Noyabr (1918y) inqilobi. Versal sulhi. Veymar konstitutsiyasi. Fashizmning hokimiyat tepasiga kelishi. Ichki va tashqi siyosat.

87-mavzu. 1918-1939 yillarda Angliya

Urushdan keyingi iqtisodiy va siyosiy ahvoli. Ichki va tashqi siyosati. Ijtimoiy harakatlar. Ikkinchi jahon urushiga kirishi.

8-mavzu. 1918-1939 yillarda Fransiya

Urushdan keyingi iqtisodiy va siyosiy ahvoli. Ichki va tashqi siyosati. "Xalq fronti" g'alabasi. Ikkinchi jahon urushiga kirishi.

89-mavzu. 1918-1939 yillarda Italiya

Urushdan keyingi iqtisodiy va siyosiy ahvoli. Fashizmning o'rnatilishi. Ichki va tashqi siyosati. Urushga kirishishi.

90-mavzu. 1918-1939 yillarda Avstriya

Urushdan so'ng iqtisodiy va siyosiy ahvoli. Primo de Rivera diktaturasining barbod bo'lishi. "Xalq fronti"ning tuzilishi va g'alabasi. O'tkazilgan islohatlar. Grajdandar urushi va uning oqibatlari.

91-mavzu. 1918-1939 yillarda AQSh

Urushdan keyingi iqtisodiy va siyosiy ahvoli. Ichki va tashqi siyosati. Buyuk depressiya (turg'unlik) yillari. F.D.Ruzveltning olib borgan ichki va tashqi siyosati.

92-mavzu. 1918-1939 yillarda SSSR

Rossiya 1917 yil to'ntarishidan keyingi xalqaro interventsia va fuqarolar urush yillarida. Iqtisodiyotni boshqarishning markazlashtirilish va mustabid Sovet tuzumining ichki siyosati. Sovet totalitar tuzumining tashqi siyosati.

93-mavzu. 1918-1939 yillarda xalqaro munosabatlar

Versal-Vashington tizimi. "Daues" va "Yung" rejalari. Rapallo, Lokarno, Jeneva konferentsiyalari. Yevropada kollektiv xavfsizlik va fashizmga qarshi kurash. Sho'ro-German bitimi.

94-mavzu. Ikkinchi jahon urushi (1939-1945 yy)

Ikkinchi jahon urushining tayyorlanishi, boshlanish jarayoni sabablari, bosqichlari. Yangi davlatlarning urushga kirishi. Antigitler koalitsiyasining tuzilishi. Tehron, Qrim, Potsdam konferentsiyalari. Ikkinchi jahon urushining tugallanishi va oqibatlari.

12-modul. 1945-2015 yillarda Evropa va AQShdagi iqtisodiy va siyosiy ahvol

95-mavzu. 1945-2015 yillarda GFR

GFR ni tashkil topishi. Iqtisodiy va siyosiy ahvoli. Ichki va tashqi siyosati. GDR bilan birlashuvi. Hozirgi kunda mavjud muammolari. O'zbekiston bilan munosabatlari.

96-mavzu. 1945-2015 yillarda Angliya

Urushdan keyingi iqtisodiy va siyosiy ahvoli. Ichki va tashqi siyosati. Mavjud muammolari. Hozirgi kunda mamlakatning ahvoli.

97-mavzu. 1945-2015 yillarda Fransiya

Urushdan keyingi iqtisodiy va siyosiy ahvoli. Ichki va tashqi siyosati. Mavjud muammolari. Hozirgi kunda mamlakatning ahvoli. O'zbekiston bilan munosabatlari.

98-mavzu. 1945-2015 yillarda Italiya

Urushdan keyingi iqtisodiy va siyosiy ahvoli. Ichki va tashqi siyosati. Xuhumatning tez-tez almashinuvining sabablari. Hozirgi kunda mamlakatning ahvoli.

99-mavzu. 1945-2015 yillarda Avstriya

Urushdan keyingi iqtisodiy va siyosiy ahvoli. Ichki va tashqi siyosati. Mamlakatning tashqi siyosati. Hozirgi kunda mamlakatning ahvoli.

100-mavzu. 1945-2015 yillarda AQSh

Urushdan keyingi iqtisodiy va siyosiy ahvoli. Ichki va tashqi siyosati. Hozirgi kundagi ahvoli va mavjud muammolari. Ularni bartaraf etish yo'llari va amalga oshirib borilishi. 2001 yil 11 sentabr voqealari. O'zbekiston bilan aloqalari.

101-mavzu. Sotsialistik tuzumning inqirozi va jahon tarixida yangi bosqichning hoshlanishi.

1989-2005 yillarda Sharqiy va Markaziy Yevropadagi sotsialistik mamlakatlarda bo'lib o'tgan voqealar. Ularning oqibatlari. SSSRning parchalanishi. Mustaqil Davlatlar Hamdo'stligi (MDH) ning tuzilishi, uning maqsad va vazifalari. Bozor iqtisodiyotiga o'tishning afzalliklari. Unga sobiq sotsialistik tuzumda yashagan xalqlarning munosabatlari. Sobi sotsialistik mamlakatlar. MDHni faoliyati.

102-mavzu. Xalqaro munosabatlar

Urushdan keyingi dastlabki yillarda xalqaro munosabatlar. “Sovuq urush” siyosatiga o‘tilishi. Har xil blok va tashkilotlarning tuzilishi. Qurollanish poygasining ajv olishi. Ikki tizim o‘rtasidagi munosabatlar. 70-80 yillarda AQSh-Sho‘ro munosabatlari. Tuzilgan shartnomalar. “Sovuq urush” siyosatiga barham berilishi. Hozirgi kundagi xalqaro munosabatlarning ahvoli. O‘zbekistonning xalqaro tashkilotlardagi tutgan o‘rni. Jahonda o‘ynayotgan roli. Xalqaro terrorizm va diniy ekstremizm.

IV. Seminar mashg‘ulotlar bo‘yicha ko‘rsatma va tavsiyalar

Seminar mashg‘ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:

1. Ibtidoiy jamoa tuzumi tarixi
2. Qadimgi Sharq tarixi
3. Qadimgi Yunoniston tarixi
4. Rim tarixi
5. Ilk o‘rta asrlarda davlatchillik taraqqiyoti
6. Rivojlangan o‘rta asrlarda davlatlarning markazlashish jarayoni
7. Sanoatlashgan belgilarning shakllanish davrida davlatlarning markazlashishi
8. XVIII – asrda Angliya burjua inqilobi
9. Shimoliy Amerikada mustaqillik uchun kurash
10. Konsullik va I-imperiya yillarida Fransiya
11. Vena kongressi va Yevropa xaritasidagi o‘zgarishlar
12. XVIII asr I-yarmida Gabsburglar imperiyasi
13. XVIII asr oxiri XIX asr boshlarida Rossiya
14. XVIII asr va XIX asrning I-yarmida Italiya
15. XVIII asr va XIX asrning I-yarmida Portugaliya
16. XVII-XVIII asr va XIX asrning I-yarmida Bolqon xalqlari
17. XVII-XVIII asr va XIX asrning I-yarmida Polsha
18. XVII-XVIII asr va XIX asrning 70-yillarida Shimoliy Yevropa davlatlari
19. XVIII asr oxiri XIX asr boshlarida xalqaro ahvol
20. Fransiya – Prussiya urushi
21. XIX asr oxiri XX asr boshlarida Germaniya
22. 1900-2015 yillarda Germaniya
23. 1900-2015 yillarda Angliya
24. 1900-2015 yillarda Fransiya
25. 1900-2015 yillarda Italiya
26. 1900-2015 yillarda AQSh
27. Osiyo va Afrika mamlakatlari
28. Xitoy
29. Hindiston

30. Eron
31. Turkiya
32. Afg'oniston
33. Yaponiya
34. Koreya
35. V'etnam
36. Indoneziya
37. Arab davlatlari
38. Tropik va Janubiy Afrika
39. 1945-2005 yillarda Osiyo va Afrika mamlakatlari
40. Koreya Xalq Demokratik respublikasi
41. Xitoy Xalq Respublikasi
42. Yaponiya
43. Hindiston
44. Pokiston
45. Afg'oniston
46. Eron
47. Turkiya
48. Indoneziya
49. Tropik va Janubiy Afrika
50. Arab davlatlari

Seminar mashg'ulotlar multimediya qurilmalari bilan jihozlangan auditoriyada bir akadem guruh yoki bir o'qituvchi tomonidan o'tkazilishi lozim. Mashg'ulotlar faol va interfaol usullar yordamida o'tilishi, mos ravishda munosib pedagog va texnologiyalar qo'llanilishi maqsadga muvofiq.

V. Kurs ishini tashkil etish bo'yicha uslubiy ko'rsatmalar

“Jahon tarixi” fani bo'yicha bajariladigan kurs ishining asosiy maqsadi talabalarni mustaqil ishlash malakasini yanada rivojlantirish, olgan nazariy bilimlarini qo'llashda amaliy ko'nikmalar hosil qilishdir.

Talabalarining kurs ishlari mavzulari kafedra istiqbolli ish rejasiga muvofiq holda talab olinishi lozim.

Kurs ishlari himoyasi jadvali kafedra majlisida tasdiqlanadi va magistrarga bir oy oldin e'lon qilinadi.

Kurs ishining taxminiy mavzulari

1. XVI asrda Angliya.
2. XVIII asrning 1-yarmida Angliya.
3. XVIII asrda Shimoliy Yevropa
4. XVII – XVIII asrlarda Shvetsiya.
5. Fransiyada sa'noat to'ntarishi va uning ahamiyati.

6. Fransiyaning Napoleon Bonapart imperiyasi davridagi tashqi siyosati.
7. Ikkinchi imperiya davrida Fransiya.
8. XIX asr 50-yillarida Rossiyaning ichki va tashqi siyosati.
9. AQSh konstitutsiyasining qabul qilinishi.
10. AQShda fuqarolar urushining kelib chiqish sabablari va uning oqibatlari.
11. XX asr boshlarida Germaniya.
12. XX asr boshlarida Fransiya-Germaniya munosabatlari.
13. XIX asr so'nggi choragida Xitoyning ijtimoiy, iqtisodiy ahvoli.
14. Xitoyda manjurlar hukmronligini o'rnatishlari.
15. Turkiyada Mustafo Kamol islohotlari
16. Ixetuanlar harakati.
17. Sinxay inqilobi.
18. Sun Yat Senning siyosiy faoliyati.
19. Yaponiyaning mustamlakachi davlatga aylanishi
20. Afg'onistonda savr inqilobi va uning natijalari.
21. Afg'on urushlari va ularning natijalari.
22. Afgoniston mojarosining yuzaga kelish sabab va oqibatlari.
23. Taypinlarning dehqon urushi.
24. 1905-1911 yillardagi Eron inqilobi.
25. XX asrning I yarmida Marokash.
26. XX asr I – yarmida Tunis.
27. Turkiya uchun Yevropa buyuk davlatlarning kurashi.
28. XIX asr oxiri XX asr boshlarida arab mamlakatlari.
29. Sharq mamlakatlariga 1-jahon urushining ta'siri.
30. Ikkinchi jahon urushi arafasida Angliya.
31. Ikkinchi jahon urushi arafasida Fransiya.
32. Karib inqirozi: yuzaga kelish sabab va oqibatlari.
33. AQShda "Uotergey ishining" yuzaga kelishi va natijalari.
34. XX asrning 60-yillarida Fransiya.
35. XX asr so'nggi choragida Fransiyaning tashqi siyosati.
36. XX asr so'nggi choragida AQShning tashqi siyosati.
37. XX asr so'nggi choragida Angliyaning tashqi siyosati.
38. NATOning "Tinchlik yo'lidagi hamkorlik" dasturi.
39. NATO va O'zbekiston Respublikasi o'rtasidagi hamkorlik.
40. EXHT faoliyatida O'zbekiston Respublikasining ishtiroki.
41. Yevropa Ittifoqi va O'zbekiston Respublikasi hamkorligi.
42. Yevrosiyo qita'sida Markaziy Osiyo mintaqasining geosiyosiy o'rni.

43. Sharqiy Yevropada tub burilish-davrining vujudga kelishi.
44. XX asrning 20 – yillarida Xitoydagi inqilobiy jarayonlar.
45. Jahon iqtisodiy inqirozi va Uzoq Sharqda urush o'chog'ini vujudga kelishi.
46. Iroqda Saddam Husayn rejasini barham topishi.
47. XX asr oxirida Xitoyning iqtisodiy rivojlanishi
48. XXasr oxirida Yaponiya
49. M.Kadafi davrida Liviya
50. Markaziy Afrika muammolari.

VI. Mustaqil ta'lim va mustaqil ish

Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan mavzular:

1. Ibtidoiy odamlarda sig'inish va e'tiqod-dinning paydo bilishi.
2. Qadimgi Misr fir'avnlarning istilolari.
3. Kavkazorti va O'rta Osiyo qadimgi qulchilik tuzumi.
4. Xetlar tarixi.
5. Ossuriya davlati.
6. Qadimgi Xitoyda xalq qizg'olonlari.
7. Eramizdan avvalgi III-II ming yilliklarda Ellada va Kiklada.
8. Eramizdan avvalgi V asrlarda Afina qulchilik demokratiyasining gullashi.
9. Aleksandr Makedonskiy davlatining tashkil topishi va parchalanib ketishi.
10. Klassik davrdagi Yunon madaniyati.
11. Eramizdan avvalgi II-I asrlarda Italiyaning iqtisodiy tuzumi.
12. Optimatlar bilan populyarlar kurashi. Lutsiy Korneliy sulolasining diktaturasi.
(er.avv.II asr ox-I asr boshl)
13. Eramizdan avvalgi VIII-I asrlarda Italiya va Rim madaniyati.
14. Xristianlikning vujudga kelishi va uni rivoj topishi.
15. V – IX asrlarda Yevropa madaniyati.
16. Yan Gus va uning ta'limoti.
17. Salb yurishlari va ularning bosqichlari.
18. O'rta yaaslarda hunarmandchilik va shaharlarning rivojlanishi.
19. XIV- XVI asrlarda Yevropada gumanizm taraqqiyoti.
20. Nemis refomasiyasi va uning g'oyaviy yetakchilari
21. IV-VI asrlarda ro'y bergan Buyuk ko'chishlar davri.
22. Xristian dini: Provaslav, Katolik va Protestantizm asosiy mazhablari.
23. Islom diniga qadar arablarning ijtimoiy-iqtisodiy ahvoli. IV-VI asrlardagi
Arabiston yarim oroli aholisi va xo'jalik hayoti.
24. Fransiyada absolyut monarxiyani qaror topishi.
25. Birinchi jahon urushidan keyin Turkiyaning iqtisodiy taraqqiyoti.
26. Turkiyada M.Kamol inqilobi va uning tarixiy ahamiyati.
27. Birinchi jahon urushidan keyin Xitoydagi ijtimoiy hurukat.
28. 1931 yilda Xitoyga qarshi Yaponiyaning hujumi.

- 29.1918-1939 yilda Hindistonning siyosiy rivojlanishi.
- 30.XX asrning birinchi yarmida Yaponiyaning siyosiy ahvoli.
- 31.XX asrning birinchi yarmida Tropik Afrika davlatlari.
- 32.Birinchi jahoh urushidan keyin Misrda ozodlik harakati.
- 33.Ikkinchi jahon urushi arafasida Lotin Amerika davlatlari.
- 34.Ikkinchi jahon urushidan keyin Turkiyaning siyosiy rivojlanishi.
- 35.1949 yilda Xitoy Xalk Respublikasining tashkil topishi.
- 36.Mao Szedunning “Madaniy inqilobi” va uning oqibatlari.
- 37.XXI asrning boshida Xitoyning ijtimoiy-siyosiy rivojlanishi.
- 38.Ikkinchi jahon urushidan keyin Ve’tnam (1945-50 yillar).
- 39.1964-1975 yillarda AQShning Vetnamga bosqini.
- 40.Ikkinchi jahon urushidan keyin Koreya va uning parchalanishi.
- 41.Frantsiya Yakobinchilar davrida.
- 42.XIX asrning 60-70 yillarida Germaniyani birlashtirilishi.
- 43.XVIII asr o’rtalarida Avstriya imperiyasining ijtimoiy-iqtisodiy ahvoli.
- 44.Rus-Qrim urushi. (1853-1856). Urushning boshlanishi, borishi, yakuni.
- 45.XIX asr II yarmi XX asr boshlarida Italiya.
- 46.XIX asrning ikkinchi yarmi XX asr boshlarida Rossiya
- 47.Frantsiya Uchinchi respublika davrida.
- 48.XIX asrning II yarmi – XX asr boshlarida Avstriya-Vengriya monarxiyasi.
Dualistik tizim.
49. I - Jahon urushi.
- 50.II - Jahon urushi.
- 51.Versal-Vashington shartnomasining tuzulishi.
- 52.XX asrning birinchi yarmida Germaniya.
- 53.Fashistlarning Germaniya hokimiyati tepasiga kelishi.
- 54.A.Gitler (siyosiy portret).
- 55.1939 yili Gitler Germaniyasining Polshani egallashi.
- 56.1938 yilgi “Myunxen bitimi”.
- 57.XX asr birinchi yarmida Fransiya.
- 58.XX asrning I yarmida Fransiya tashqi siyosati.

Mustaqil o’zlashtiriladigan mavzular bo’yicha talabalar tomonidan referatlar tayyorlash va taqdimot qilish tavsiya etiladi.

VII. Asosiy va qo’shimcha o’quv adabiyotlar hamda axborot manbaalari

Asosiy adabiyotlar

1. Boynazarov F.A. Qadimgi dunyo tarixi. O’quv qo’llanma. T.:“A.Qodiriy nomidagi xalq merosi nashriyoti”, 2004
2. Qosimov E. Jahon tarixi. Qadimgi va o’rta asrlar davri. Darslik. T.: TDPU., 2013.

3. Rajabov R. Qadimgi dunyo tarixi. O'quv qo'llanma. T.: "Fan va texnika nashriyoti", 2009.
4. Nuriddinov E., Lafasov M., Kichqilov X. Eng yangi tarix (1918-1945). Darslik. Nasaf, 2010.
5. Nuriddinov E., Kichqilov X. Eng yangi tarix (1989-2008 y.). O'quv qo'llanma. T.: "ASR-MATBUOT", 2010.

Qo'shimcha adabiyotlar:

6. Mirziyoyev SH.M. Erkin va farovon, demokratik o'zbekiston davlatini birgalikda barpo etamiz. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti lavozimiga kirishish tantanali marosimiga bag'ishlangan Oliy Majlis palatalarining qo'shma majlisidagi nutq / SH.M. Mirziyoyev. – Toshkent: O'zbekiston, 2016. - 56 b.
7. Mirziyoyev SH.M. Tanqidiy tahlil, qat'iy tartib-intizom va shaxsiy javobgarlik – har bir rahbar faoliyatining kundalik qoidasi bo'lishi kerak. Mamlakatimizni 2016 yilda ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirishning asosiy yakunlari va 2017 yilga mo'ljallangan iqtisodiy dasturning eng muhim ustuvor yo'nalishlariga bag'ishlangan Vazirlar Mahkamasining kengaytirilgan majlisidagi ma'ruza, 2017 yil 14 yanvar / SH.M. Mirziyoyev. – Toshkent: O'zbekiston, 2017. – 104 b.
8. Mirziyoyev SH.M. Qonun ustuvorligi va inson manfaatlarini ta'minlash – yurt taraqqiyoti va xalq farovonligining garovi. O'zbekiston Respublikasi Konstitusiyasi qabul qilinganining 24 yilligiga bag'ishlangan tantanali marosimdagi ma'ruza. 2016 yil 7 dekabr /SH.M.Mirziyoyev. – Toshkent: "O'zbekiston", 2017. – 48 b.
9. Mirziyoyev SH.M. Buyuk kelajagimizni mard va olijanob xalqimiz bilan birga quramiz. Mazkur kitobdan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti SHavkat Mirziyoyevning 2016 yil 1 noyabrdan 24 noyabrga qadar Qoraqalpog'iston Respublikasi, viloyatlar va Toshkent shahri saylovchilari vakillari bilan o'tkazilgan saylovoldi uchrashuvlarida so'zlagan nutqlari o'rin olgan. /SH.M.Mirziyoyev. – Toshkent: "O'zbekiston", 2017. – 488 b.
10. O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI PREZIDENTINING FARMONI. O'zbekiston respublikasini yanada rivojlantirish bo'yicha harakatlar strategiyasi to'g'risida. (*O'zbekiston Respublikasi qonun hujjatlari to'plami, 2017 y., 6-son, 70-modda*)
11. Tignor, Robert, et al. Worlds Together, Worlds Apart: A History of the World from the Beginnings of Humankind to the Present. W.W. Norton. USA, New York 2008. 978-0-393-11968-8.
12. Peter N. Stearns. A Brief History of the World. The teaching company. USA, New York. 2008.
13. Малиничев Г. Археология по следам легенд и мифов. - М., «Вече» 2006.
14. Гуревич А.И. Средневековый мир. - М., "Искусство", 1992.
15. История Древнего Востока. Под.ред. Кузишина, М. "Высшая школа" 2003.
16. История Древнего Рима. Под.ред. В.И.Кузишина. М., "Высшая школа" 2002.
17. Rajabov R. Qadimgi dunyo tarixi xrestomatiyasi. – T.: Navoiy Davlat pedagogika instituti, 2008.

18. Хрестоматия по истории древнего мира. Под. ред. Н.И.Минитского., Минск, "Белорусская энциклопедия", 2003.
19. "История древнего Востока" Под.ред. В.И.Кузишина, Тексты и документы. М., "Высшая школа" 2002.
20. Мартинов А.И., Шер Й.А. "Методы археологического исследования", М., "Высшая школа" 2002.
21. Непомнящий Н.Н. "100 великих загадок истории" - М.: "Вече", 2004.
22. Варакин А., Зданович Л. "Тайны исчезнувших цивилизаций" - М.: РИПОЛ классик. 2004.
23. "7 чудес света", Ростов на Дону, "Феникс", 2006.
24. "Всемирная история" - М.: "Большая Российская энциклопедия", 2003
25. Питер Томкинс. "Тайны великой пирамиды Хеопса" - М.: Цетрополиграф. 2005.
26. Пер Монте. Египет рамсесов. - М., "Наука", 1992.
27. Андре Боннар "Греческая цивилизация" - Ростов на Дону. "Феникс", 1994. 1-2 том.
28. Крисин М.Й. Прибалтика между Сталином и Гитлером. - М.: «Вече», 2004.
29. Непомнящий Н.Н. 100 великих загадок истории. - М., «Вече», 2004.
30. Куманетский К. "История культуры древней Греции и Рима" - М.: "Высшая школа", 1992.
31. Николо Макиавелли. Ростов на Дону. "Феникс", 1998.
32. Нуриддинов Э, Пономарева Т. Новая история (1 период) "Иктисод- молия", 2009.
33. Новая история стран Азии и Африки. Под.ред. А.М.Родригеса, Част-1. М.: «Владос», 2004.
34. Хидояттов Г.А. Гулямов Х.Г. "Всемирная история. Новейший период Европа и США после второй мировой войны (1945-1995)" - Т., 1999.
35. История средних веков. Под.ред. З.В.Удалсовой и С.П.Карпова, М., "Высшая школа", 1992.
36. Tileukulov S. va boshqalar. O'zbekiston Respublikasining G'arb mamlakatlari bilan iqtisodiy, siyosiy, madaniy-marifiy aloqalari. "Iqtisod-moliya", 2007.
37. Albert Vandal «Vozvisheniye Bonaparta» Rostov na Donu, «Feniks» 1995. 1tom.
38. Albert Vandal «Napoleon i Aleksandr I» Rostov na Donu, «Feniks» 1995. 3-4 toma.
39. Valter Rausher "Gindenburg". - М., "Ladimir" 2003.
40. Всемирная история. М., «Большая Российская энциклопедия», 2003.
41. Крисин М.Й. Прибалтика между Сталином и Гитлером. - М., «Вече» 2004.
42. Непомнящий Н.Н. 100 великих загадок истории - М., «Вече», 2004.
43. Новейшая история стран Европы и Америки. Част-1. М., «Владос» 2003, Учебник для ВУЗов.
44. Сборник документов по истории нового времени стран Европы и Америки (1640-1870 гг.) М., «Высшая школа», 1992.

• **Internet saytlari**

45. ww.tdpu.uz

46. www.Ziyonet.uz

47. www.edu.uz

48. www.ma'naviyat.uz